

MARC 21, el nou (vell) format

Ida CONESA

RESUM: *El canvi de format, de CATMARC a MARC 21, previst per al proper any –conjuntament amb un canvi de sistema– a Catalunya suposa una renovació que calia dur a terme. MARC 21 és l'estàndard MARC més aplicat arreu del món. La Library of Congress en fa el manteniment i en garanteix l'actualització. L'aplicació del format MARC 21 a Catalunya representarà una sèrie de canvis que han de millorar els nostres catàlegs, l'eina que dona la mesura de qualitat amb què es treballa en una biblioteca.*

MOTS CLAU: MARC 21, formats bibliogràfics

1 MARC 21, EL NOU (VELL) FORMAT

Quan, l'any 1965, Henriette Avram començà a treballar en el MARC Pilot Project a la Library of Congress, poc imaginà la difusió, acceptació i implantació actuals del format MARC. Avram dissenyà un format per a registres bibliogràfics que podia ser llegit i processat mitjançant un ordinador: el **MA**-**chine** **R**eadable **C**ataloging, un format estàndard per a la descripció de recursos bibliogràfics, que esdevingué ràpidament, ja als anys setanta, una normativa per a la disseminació de dades bibliogràfiques tant en l'àmbit nacional com internacional. Aquí, a Europa, als anys vuitanta, se'n derivaren tot un seguit de formats MARC nacionals, com ara l'UKMARC, el format model de referència del nostre CATMARC, desenvolupat per l'Institut Català de Bibliografia per tal d'editar de manera automatitzada la *Bibliografia nacional de Catalunya*. Així, doncs, quan la Comissió Assessora de Catalogació de la Biblioteca de Catalunya decidí l'any 2001 el canvi de format, el CATMARC tenia prop de vint anys!

MARC 21, el nou format de la comunitat bibliotecària catalana, és la versió MARC més exitosa: el format més aplicat arreu del món. És el resultat del procés d'harmonització dels formats MARC americà (USMARC) i ca-

Ida Conesa. Biblioteca de Catalunya. Servei de Normalització Bibliogràfica. Oficina MARC.
<iconesa@bnc.es>

Article rebut el 31 de març de 2006.

nadenc (CANMARC) que l'any 1999 començà amb la publicació de tota una família de formats. El nom respon al segle XXI, a punt d'iniciar-se en aquell moment, i indica el seu caràcter internacional, atesa la seva expansió i utilització arreu. Hi ha formats per a registres bibliogràfics, d'autoritat, de fons, d'informació a la comunitat i de classificació. L'àmplia i ràpida implantació de MARC 21 ha facilitat que les biblioteques puguin obtenir registres catalogràfics fiables, compartir aquests recursos bibliogràfics i evitar duplicitats i esforços innecessaris, i també ha assegurat la compatibilitat de les dades bibliogràfiques en les migracions de sistemes automatitzats, així com la utilització de qualsevol dels diversos sistemes automatitzats que es troben actualment al mercat.

Sembla, doncs, que MARC 21 ha de reportar beneficis en la comunicació de registres bibliogràfics i en la compartició de recursos bibliogràfics. Així, doncs, satisfarà les expectatives generals de la comunitat bibliotecària, ja que les repercussions són, certament i sens cap mena de dubte, un pas endavant molt important per a les nostres biblioteques. Un pas envers la internacionalització –globalització, en diríem ara– dels nostres recursos bibliogràfics. L'aplicació de MARC 21 als nostres catàlegs significa fer-los compatibles al cent per cent en la majoria d'àmbits bibliotecaris internacionals. La idea guia del format, que és la de servir de mitjà de comunicació i intercanvi entre biblioteques, ha de suposar a Catalunya un nou punt de partida. Uns vint anys enrere, la comunitat bibliotecària catalana feu un pas de gegant quan apostà fermament per l'adopció de les ISBD i de les AACR2 i per un format que batejaren com a CATMARC. L'aposta era de modernitat, dinamització i, sobretot, de confiança en la normativa internacional que promocionava l'IFLA i en les normes d'àmbit anglosaxó, de provada eficàcia en els catàlegs. El trio ISBD, AACR2 i CATMARC va ser una combinació de gran èxit dins del món bibliotecari català. Ningú podria dir el contrari. L'aposta d'actualització en l'apartat de normativa catalogràfica s'ha traduït aquests anys en unes bases catalogràfiques indiscutibles. La implantació s'ha consolidat fins a crear una tradició catalogràfica catalana, que ha esdevingut una base consistent per als nostres catàlegs.

Ara, una altra vegada, l'aposta torna a ser ferma: un canvi de format. Del nostre format MARC local, el CATMARC –que és un format nacional– a un format d'abast internacional, amb vocació de normativa internacional aplicable de manera universal, el MARC 21. En la presentació que fa MARC 21 es presenta com a estàndard internacional i expressa la seva voluntat de servir de format de comunicació i intercanvi d'informació dins de les diferents comunitats bibliotecàries. Hem de tenir present que MARC 21

contempla l'aplicació del format a qualsevol tipus de recurs: la idea és que el format pot servir les comunitats bibliotecària, arxivística i museística. És, doncs, un format ambiciós pel seu abast. I un format d'èxit comprovat per la seva extensa implantació. No només hem de pensar en les grans organitzacions americanes com la Library of Congress o l'OCLC, sinó que a Europa també les grans biblioteques com la British Library o la Deutsche Bibliothek «s'han passat» també a MARC 21 de manera recixida i sembla ser que poc traumàtica.

2 AVANTATGES DE MARC 21

Els avantatges de MARC 21 els podem posar en relació amb tres aspectes fonamentals del format. En primer lloc, hem de citar la seva principal característica com a estàndard de comunicació i obtenció de registres bibliogràfics. En segon lloc, i com a característica més destacada, la de presentar-se com una família de formats, documentació addicional i manteniment dels formats únics per al seu abast. Com a tercer element, cal que esmentem la seva faceta de format «pont» entre el món bibliotecari i el món d'Internet, els mapatges entre MARC 21 i els formats de metadades. També podem esmentar un darrer aspecte econòmic no menys interessant.

Estàndard de comunicació i obtenció de registres bibliogràfics

MARC 21 és l'aplicació de l'estàndard internacional ISO 2709, *Information interchange format*. Una normativa internacional i no una de local, com és el cas de CATMARC, afavoreix la comunicació i intercanvi de la informació, és a dir, la fa compatible entre organitzacions que apliquen el mateix format, cosa que redueix costos econòmics de conversió i possibilita l'obtenció de registres bibliogràfics procedents de les grans organitzacions «productores». Tenim el cas d'OCLC, el gran catàleg col·lectiu nord-americà, que reuneix milions de registres bibliogràfics que descriuen recursos bibliogràfics d'arreu del món. I, per una altra banda, tenim el també catàleg milionari de la Library of Congress, que, amb els seus registres autoritatius, ens garanteix, a més, rigor en l'aplicació de la normativa catalogràfica.

Família de formats, documentació addicional i manteniment dels formats

MARC 21 representa la família de formats més àmplia i completa pel que fa a les necessitats de les biblioteques en els àmbits catalogràfic i d'informació. Comprèn des del format bibliogràfic fins al d'informació a la comunitat i dona una major cobertura als recursos no-llibre –des d'una partitura musical a un document digitalitzat, o des d'un recurs web a un document d'arxiu.

- Format de dades bibliogràfiques, referit a la informació bibliogràfica a per a tots els materials (llibres i manuscrits, fitxers informàtics, mapes, música, recursos continus, materials visuals i materials mixts).
- Format de dades d'autoritat, referit a les formes autoritzades de noms, títols uniformes i matèries que s'utilitzen com a punts d'accés i les seves referències.
- Format de dades de fons, referit als fons dels recursos bibliogràfics i de les organitzacions que els guarden –per a documents en una sola part, en més d'una part i documents seriatos.
- Format de dades de classificació, referit a números de classificació i els seus epígrafs, com ara la DC (Dewey Classification), la Library of Congress Classification o qualsevol altre sistema de classificació.
- Format de dades d'informació a la comunitat, referit als serveis, programes, esdeveniments comunitaris, organitzacions, etc.; són registres que descriuen recursos adreçats a la comunitat.

Els formats, pròpiament, es complementen amb un conjunt de llistes de codis MARC 21 per a països, llengües i zones geogràfiques, que es corresponen amb les ja utilitzades amb CATMARC. Hi ha, però, llistes noves, com la d'organitzacions –un codi MARC 21 que assigna la Library of Congress–, que identifica cada organització mitjançant un codi alfabètic de vuit caràcters i la de termes de relació i fonts, que identifiquen relacions entre els responsables intel·lectuals d'una obra i l'obra –o expressió– i les fonts utilitzades en alguns camps del format.

La Library of Congress edita, conjuntament amb la Library Archives Canada, els formats i en fa el manteniment publicant les actualitzacions anuals. Hi ha tota una sèrie de documents que complementen l'aplicació dels formats i llistes de codis, relacionats amb els camps fixos i la seva codificació i, sobretot, referits a recursos electrònics, els nous recursos les característiques dels quals presenten noves tipologies que cal sistematitzar per poder establir codificacions consistents.

A la pàgina web *MARC standards* s'hi troben les versions angleses del format i altra informació relacionada. (Vegeu l'annex de publicacions relacionades.)

Mapatges amb estàndards de metadades

La introducció d'estàndards de metadades, com ara el Dublin Core –que és la iniciativa amb més acceptació dins l'àmbit bibliotecari–, ha fet sorgir la necessitat dels mapatges (conversions) entre diferents estàndards de descripció de documents web i el format MARC 21 de dades bibliogràfiques, i d'aquesta manera poder fer compatibles registres de procedències diverses. Això afavoreix que, en un futur, es pugui adoptar un format de metadades amb la garantia que els registres en aquest format seran fàcilment incorporables en un catàleg de biblioteca sense més problemes que una conversió prèvia.

Alguns exemples interessants de mapatges –que manté la Library of Congress– són els citats a continuació, i que podem consultar a la pàgina *MARC standards* de la NDSO (Network Development and MARC Standards Office).

DUBLIN CORE. És el format de metadades més aplicat dins l'àmbit bibliotecari. Està pensat per descriure i recuperar recursos d'informació a Internet. És el resultat del DCMI (Dublin Core Metadata Initiative).

ONIX (Online Information Exchange). És el format de metadades desenvolupat pels editors per donar informació en la indústria editorial, com ara preus, dades bibliogràfiques, etc. Alguns sistemes automatitzats de biblioteques aprofiten informació, com ara sumaris, etc., per enriquir els registres bibliogràfics, principalment a França o els Estats Units d'Amèrica.

MODS (Metadata Object Description Schema) i **MADS** (Metadata Author Description Schema), desenvolupats per la Library of Congress. Malgrat que són formats més rics que Dublin Core, per convertir MARC a XML sense pèrdua d'informació, s'ha d'utilitzar *MARCXML*, que és el format dissenyat per a aquest objectiu.

UNIMARC (Universal Machine-Readable Cataloging). És el format MARC desenvolupat per l'IFLA. És un format pensat com a estàndard per intercanviar registres bibliogràfics entre bibliografies nacionals.

A més dels mapatges de metadades, cal esmentar el mapatge entre MARC i FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records). L'IFLA publicà el model conceptual FRBR el 1998, el qual defineix les característiques d'aquestes entitats: l'obra, l'expressió, la manifestació i l'exemplar. Tom Delsey mapà el corpus complet dels elements de MARC 21 a les entitats de FRBR, amb correspondència per als formats de dades bibliogràfiques i de dades de fons.

Implantació en el mercat bibliotecari

Actualment, els sistemes automatitzats presents al mercat incorporen el format MARC 21, en molts casos per defecte. És el cas dels sistemes americans, que representen una majoria en el mercat. Als gestors de biblioteques, els proporciona un mercat més ampli on poder triar i adquirir un sistema –o una combinació de mòduls de diferents sistemes–, adequat a les necessitats i característiques de cadascú. Cal, també, tenir en compte que el manteniment d'aquest sistema queda garantit per noves versions i actualitzacions de caràcter periòdic, que inclouen les actualitzacions del format. Tenim l'exemple recent de la tria de format al CBUC. L'oferta existent al mercat ha permès triar el sistema més adequat a les necessitats de les biblioteques del CBUC (biblioteques universitàries i la Biblioteca de Catalunya, que és la biblioteca nacional, així com a les xarxes de biblioteques públiques).

3 PROCÉS DE CONVERSIÓ

El procés de conversió es va iniciar en el moment de la decisió d'adoptar MARC 21 com a nou format. Aquest procés és la preparació dels registres per a la migració d'un format a l'altre. Ha estat articulat en la redacció de les taules dels mapatges de registres bibliogràfics, d'autoritats i de fons que s'aplicaran a tots els catàlegs, ja que són el pas previ i necessari per al canvi de format. Els registres que ara estan en CATMARC hauran de passar a MARC 21 amb tota la informació continguda. Els registres de fons i els registres d'autoritat són, teòricament, registres MARC 21. El format CATMARC mai ha tingut format per a registres de fons; l'actual és una adaptació del grup d'usuaris de VTLS Espanya –l'anomenem MARC/GUVE de fons– feta a partir d'USMARC. El format d'autoritats proposat en la segona edició de CATMARC no es va poder aplicar a causa d'algunes inconsistències i man-

cances respecte al seu format d'origen (USMARC per a dades d'autoritat), que feien que resultés insuficient per a crear registres d'autoritat complets. Així, doncs, el format d'autoritats és, també, una adaptació del grup d'usuaris de VTLS Espanya –anomenat MARC/GUVE de dades d'autoritat– feta a partir d'USMARC. És una hibridació de format, perquè els camps 1XX per als encapçalaments es van modificar per tal de fer-los compatibles amb els camps 1XX, 6XX, 7XX i 8XX de CATMARC. Tenim, doncs, un format CATMARC per a registres bibliogràfics diferenciat de MARC 21, en el qual els elements que conformen un registre bibliogràfic només es codifiquen, a diferència de MARC 21, que puntua –segons el codi catalogràfic utilitzat per a la descripció bibliogràfica– i codifica els elements, i, a més, presenta tota una sèrie de camps, indicadors i subcamps propis de CATMARC –com ara el camp 248 per a descriure obres en més d'un volum, no present a MARC 21. I tenim dos formats MARC 21, en essència, tot i les modificacions i adaptacions fetes per als registres de fons i els d'autoritat.

La conversió de registres CATMARC a registres MARC 21 és la preparació dels registres per a la migració d'un format a l'altre. La Biblioteca de Catalunya va elaborar les taules de conversió, anomenades estàndard, ja que s'hi establia el mapatge de format a format. A partir d'aquestes taules, el CBUC redactà les seves; és a dir, va adaptar les taules a la realitat del seu catàleg, incloent-hi les seves etiquetes locals. Aquest procés d'adaptació de les taules estàndard a la realitat del catàleg local de cada organització és una tasca que han de realitzar totes les organitzacions respecte al seu catàleg. Les taules del CBUC serveixen com a model de solució de casos particulars aplicat a un cas de catàleg en concret –pràctiques locals diferents de CATMARC, a més dels camps locals. A banda de les taules, s'han realitzat tota una sèrie de tasques d'adequació dels registres bibliogràfics prèvies a la conversió dels registres per tal d'assegurar la consistència dels registres i dels catàlegs. Aquestes actuacions de qualitat endegades pel CBUC han estat tasques vinculants per a totes les institucions membres. Un exemple de tasca realitzada ha estat la depuració dels camps fixos de CATMARC (capçalera i camp 008), ja que això permet la generació correcta de les diferents classes de registres MARC 21 (llibres i manuscrits, fitxers informàtics, mapes, música, recursos continus, materials visuals i materials mixts).

El mes d'octubre de 2005, es va signar el contracte entre el CBUC (Consorci de Biblioteques de Catalunya) i l'empresa SirsiDynix, el nou sistema triat per al sistema bibliotecari català pel que fa al lot A.¹ Aquesta empresa és

1. Vegeu l'article anterior d'aquest número, p. 14.

l'encarregada d'aplicar les taules de conversió al catàleg del CBUC i, també, als catàlegs locals. En aquest moment, s'ha començat a tenir les primeres mostres de mapatge, realitzades per SirsiDynix, i el resultat és satisfactori. Per una banda, les taules garanteixen la conservació de tota la informació continguda en els registres i, per una altra, el programa de conversió garanteix una aplicació consistent de les taules. El resultat ha de ser, doncs, la materialització definitiva del procés de conversió: vells catàlegs amb nous registres MARC 21 migrats simultàniament a totes les organitzacions membres del CBUC. Aquesta és la qüestió: assolir el canvi de manera recixida i gens traumàtica i així ha estat expressada aquesta voluntat i aquest desig per totes les institucions implicades en el canvi de format –i, alhora, de sistema.

Nova documentació i traduccions al català

El canvi de format suposa, entre d'altres coses, disposar de nova documentació referent als formats. En primer lloc, doncs, va sorgir la necessitat de traduir els formats. Des de l'any 2001, disposem de la traducció del format de fons *Format MARC 21 concís per a dades de fons*, que publicà la Biblioteca de Catalunya. Posteriorment, es van publicar les traduccions del *Format MARC 21 concís per a dades bibliogràfiques* i el *Format MARC 21 concís per a dades d'autoritat*. Les traduccions corresponen a les versions electròniques publicades per la Library of Congress. Les edicions electròniques són les versions concises del format anomenat base i publicat en paper. S'ha de tenir present que les edicions concises no són edicions abreujades, sinó que la informació és presentada i organitzada de manera més sintètica. Contenen tota la informació rellevant i suficient per a poder codificar els registres de manera completa. Existeix una versió abreujada del format bibliogràfic: el *MARC 21 LITE bibliographic format*. Les edicions base editades en paper seran traduïdes al català properament. Les llistes de codis MARC 21 que s'utilitzen conjuntament amb el format s'hauran d'aplicar en la seva versió original anglesa, ja que no hi ha traducció catalana.

Tota altra documentació relacionada amb el format cal també que sigui revisada i adaptada al nou format. És el cas de les *Pautes de catalogació* del CBUC, que s'estan mapant actualment a MARC 21. També caldria definir els nivells bibliogràfic bàsic (*core level*) i el de l'agència bibliogràfica nacional per als registres bibliogràfics. El mapatge de les *Pautes* del CBUC té com a model el nivell bàsic (*core*) de BIBCO, per tal de seguir pautes internacionals adoptades per a la catalogació cooperativa. Hem de pensar en el futur Catà-

leg Únic de Catalunya (CUC), en què participaran totes les biblioteques catalanes, i en la necessitat de disposar d'unes bases comunes de catalogació cooperativa. Finalment, totes les institucions hauran d'adaptar, també, els seus manuals de procediments als nous formats.

Formació del personal

Finalment, hem de pensar en la formació del personal bibliotecari quant al nou format. Algunes institucions han organitzat cursos de formació en MARC 21, i també se n'han organitzat des del Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya. La Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona ha començat, també, a impartir MARC 21 dins del seu programa. La formació en MARC 21 suposarà algunes modificacions en les pràctiques catalogràfiques. Els nous aspectes no canviaran, però, la pràctica adquirida durant tots aquests anys d'aplicació de CATMARC. A continuació, fem una presentació succinta del format amb una incidència especial en aquells aspectes nous i més rellevants.

4 QUÈ ÉS MARC 21

Originalment, va ser dissenyat per servir d'instrument de distribució de registres de la Library of Congress a les biblioteques dels Estats Units d'Amèrica. I ha esdevingut un instrument de comunicació entre sistemes diferents i un mitjà d'emmagatzematge i de manipulació de registres dins una mateixa organització. Ha resultat un format eficient, flexible i sostenible, i, alhora que els ordinadors i els sistemes automatitzats han esdevingut més barats, aquesta combinació ha configurat una nova situació, tan implantada en tots els ambients bibliotecaris, que sembla difícil pensar com podien funcionar les biblioteques sense aquests instruments que avui trobem absolutament indispensables.

MARC és una normativa per a identificar, emmagatzemar i comunicar informació catalogràfica. Facilita la catalogació cooperativa, la fa més potent i més flexible. Els milions de recursos bibliogràfics de les biblioteques (llibres, revistes, mapes, enregistrament sonors, recursos electrònics, partitures, material d'arxiu i d'altres materials; registres d'autoritat, i registres de fons) estan descrits actualment en els catàlegs amb un vocabulari comú, representat per etiquetes estàndards que identifiquen els elements bibliogràfics, com

ara el títol, l'autor o les matèries i, així, aquests elements poden ser manipulats amb els ordinadors i utilitzats per altres usuaris (els catàlegs de biblioteca). Els serveis cooperatius desenvolupats gràcies –i en molt bona part– al format MARC han canviat definitivament la manera d'entendre, no ja la catalogació, sinó el concepte de catàleg, que ja no s'entén si no és de manera col·lectiva. I, alhora, el format permet que qualsevol biblioteca individualment modifiqui la informació d'un registre MARC i defineixi camps d'ús local sense necessitat de tornar a «escriure» el registre i evitant, així, la introducció d'errors. Gràcies, també, a la catalogació cooperativa augmenta la tria d'accés i visualització dels registres bibliogràfics sense encarir-ne els costos.

Com a resum, podríem dir que MARC 21 és un format sofisticat i complex, i que per aquest motiu es convertí en el mitjà idoni per a difondre registres bibliogràfics, ja que proporciona la notació consistent que diu com l'ha d'utilitzar un ordinador i actua com a element clau dins el catàleg catalogràfic.

5 UN REGISTRE MARC 21

Un registre MARC està articulat a partir de tres components: l'estructura del registre, la designació del contingut i el contingut de les dades. L'estructura d'un registre MARC 21 conté la informació en l'ordre lògic d'un registre bibliogràfic. La informació està disposada en una seqüència contínua, que comença amb la capçalera del registre i va seguida dels camps variables de control i els camps de dades variables. S'aplica la normativa internacional ISO 2709, *Information interchange format*. La designació del contingut són els codis i convencions que identifiquen i caracteritzen els elements dins un registre per facilitar la manipulació de les dades, i queden definits en els diversos formats de MARC 21. El contingut de les dades és definit per normatives com les *ISBD (International standard bibliographic description)*, les *AACR2 (Anglo American cataloging rules)* o llistes d'encapçalaments de matèria, com *LEMAR (Llista d'encapçalaments de matèria en català)*.

Tipus de registres MARC 21

Els registres MARC 21 que s'aplicaran a partir del canvi de format seran els bibliogràfics, els d'autoritat i els de fons. L'aplicació de MARC 21 propor-

cionarà homogeneïtat als catàlegs de les biblioteques, que passaran a nodrir-se d'aquests nous registres. Com que els registres bibliogràfics són la base de qualsevol catàleg de biblioteca i els catàlegs són la visualització virtual dels fons d'una organització i l'eina que utilitzen els usuaris per a fer les cerques per a identificar i localitzar els recursos, els materials que necessiten consultar, l'homogeneïtat i la consistència dels catàlegs aconseguides amb l'aplicació dels estàndards serà una de les repercussions més positives per als usuaris. BIBCO (Monographic Bibliographic Record Program of the PCC [Program for Cooperative Cataloging]), desenvolupat per la Library of Congress, és un exemple de catalogació cooperativa que reflecteix homogeneïtat i consistència en les pautes recomanades i les conseqüències de la seva acceptació per part dels participants en el programa.

Els registres d'autoritat seran la base d'un proper catàleg d'autoritats a Catalunya, que permetrà el control d'autoritats que proporciona l'aplicació consistent d'una normativa catalogràfica, conjuntament amb el format MARC 21. El catàleg d'autoritats serà una nova eina que facilitarà la feina dels catalogadors i el seu efecte serà visible en els catàlegs. Així, doncs, serà un altre element positiu per als destinataris finals, els usuaris dels catàlegs de les biblioteques. NACO (Name Authority Cooperative Program of the PCC) i SACO (Subject Authority Cooperative Program of the PCC), són programes cooperatius per a les autoritats de noms i de matèries, respectivament, que complementen el programa cooperatiu per a registres bibliogràfics i funcionen de manera similar a BIBCO. Són desenvolupats per la Library of Congress, també, amb l'objectiu de contribuir amb registres d'autoritat dels participants en el programa i compartir-los, per tal d'estalviar recursos humans i evitar repeticions innecessàries, que causarien duplicitats. En definitiva, aconseguir rendibilitat econòmica gràcies a l'aplicació d'estàndards comuns.

Finalment, els registres de fons facilitaran la creació del patró de regularitat –una única vegada– i la compartició amb els altres catàlegs que també tenen el recurs continu. Si els sistemes automatitzats implementen de manera completa el format MARC 21 de fons, el control de recepció es pot compartir i migrar de la mateixa manera que es fa amb els registres bibliogràfics. Existeix, també, un programa cooperatiu referit a recursos continus CONSER (Cooperative Online Serials), que té com a objectiu treballar cooperativament en la creació tant dels registres bibliogràfics de recursos continus com dels patrons dels registres de fons. Rep el suport de la Library of Congress, també, i és un model de referència pel que fa a la cooperació en aquest àmbit.

1 Exemple de registre MARC 21 bibliogràfic

CAP	*****nam##22*****#a#4500						
001	<número de control>						
003	<codi identificador de número de control>						
005	19920331092212.7						
007	ta						
008	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td>820305</td> <td>s1991####</td> <td>nyu####</td> <td>#####</td> <td>#001#0#</td> <td>eng#d</td> </tr> </table>	820305	s1991####	nyu####	#####	#001#0#	eng#d
820305	s1991####	nyu####	#####	#001#0#	eng#d		
020 ##	\$a 0845348116 : \$c \$29.95 (£19.50 U.K.)						
020 ##	\$a 0845348205 (pbk.)						
040 ##	\$a <codi d'organització> \$b <llengua del catàleg> \$c <codi d'organització>						
050 14	\$a PN1992.8.S \$b T47 1991						
082 04	\$a 791.45/75/0973 \$ 219						
100 1#	\$a Terrace, Vincent, \$d 1948-						
245 10	\$a Fifty years of television : \$b a guide to series and pilots, 1937-1988 / \$c Vincent Terrace.						
246 1#	\$a 50 years of television						
260 ##	\$a New York : \$b Cornwall Books, \$c 1991.						
300 ##	\$a 864 p. ; \$c 24 cm.						
500 ##	\$a Includes index.						
650 #0	\$a Television pilot programs \$z United States \$v Catalogs.						
650 #0	\$a Television serials \$z United States \$v Catalogs.						

Els registres bibliogràfics serveixen com a suport de la informació bibliogràfica de tot tipus de materials: recursos textuais impresos i manuscrits, fitxers informàtics i recursos electrònics, mapes, música, recursos continus, materials visuals i materials mixts. La informació bibliogràfica inclou les dades referents a la descripció bibliogràfica, com ara títols, notes, peu d'impremta i informació sobre la descripció física del document, i referents als punts d'accés com ara noms i matèries.

Els registres d'autoritat serveixen com a suport de la informació pel que fa a les formes autoritzades dels noms i de les matèries que s'utilitzaran com a punts d'accés en els registres MARC, les formes d'aquests noms, matèries i subdivisions que s'utilitzaran com a referències de les formes autoritzades i les interrelacions entre aquestes formes. Un nom pot ser utilitzat com a entrada principal, secundària, secundària de matèria o com a entrada secundària de col·lecció. El terme *nom* fa referència a:

2 Exemple de registre MARC 21 d'autoritats

CAP	*****nz###22*****n##4500							
001	<número de control>							
003	<codi identificador de número de control>							
005	19870121083133.6							
008	870121	#n#ac	anaa	bn###	####	###n#	aaa##	###u
010 ##	\$a ex#86114834#							
040 ##	\$a <codi de l'organització> \$b eng \$c <codi de l'organització>							
100 1#	\$a Cameron, Simon, \$d 1799-1889							
670 ##	\$a NUCMC data from NJ Hist. Soc. for Bradley, J.P. Papers, 1836-1937 \$b (Simon Cameron)							
670 ##	\$a LC data base, 1-21-87 \$b (hdg.: Cameron, Simon, 1799-1889)							
670 ##	\$a DAB \$b (Cameron, Simon, 1799-1889; Sen. from Pa. (Republican boss); financier; Sec. War under Lincoln; Min. to Russia; s. Charles & Martha (Pfoutz) C.; newspaper editor; owner Harrisburg Republican; commis. to settle claims of Winnebago Indians; m. Margaret Brua; father of: J.D. Cameron (1833-1918))							

- Noms personals (X00)
- Noms d'entitat (X10)
- Noms de congrés (X11)
- Noms de jurisdiccions (X51)
- Títols uniformes (X30)
- Combinacions de nom/títol

Una matèria només pot ser utilitzada com a entrada de matèria. El terme *matèria* fa referència a:

- Termes cronològics (X48)
- Termes temàtics (X50)
- Noms de lloc (X51)
- Termes de gènere/forma (X55)
- Noms amb subdivisions de matèria
- Termes i noms utilitzats com a subdivisions de matèria

3 Exemple de registre MARC 21 de fons

NIVELL 4	CSf Sci Cop. 1 (b,ta,2,4,8) v.1 (1971)-v.20 (1990), v.21:no.1-4,8 (1991), v.22 (1991)-v.23 (1992) Fons del document v.21: no.1-4,8 ACQ3244-2-2 #3238901837581 v.22 ACQ3244-2-1 #3238913848592 v.23 ACQ3244-2-3 #3238938193975							
CAP	*****ny###22*****5##4500							
001	<número de control>							
008	9405314p####8###2001baeng0940630							
008	940531	#n#ac	anaa	bn###	####	###n#	aaa##	###u
852 0#	\$aCSf\$bSci\$t1							
853 10	\$81\$av.\$bno.\$u12\$vr\$i(year)\$j(month)							
853 10	\$83\$av.\$bno.\$u4\$vr\$i(year)\$j(season)							
863 41	\$81.1\$a1-20\$i1971-1990							
863 41	\$83.1\$a22\$i1991							
863 40	\$83.2\$a23\$i1992							
866 01	\$82\$avol. 21, no. 1-4, 8							
876 ##	\$83.1\$aACQ3244-2-1\$P3238913848592							
876 ##	\$83.2\$aACQ3244-2-3\$P3238938193975							
876 ##	\$3v. 21, no. 1-4, 8\$aACQ3244-2-2\$P3238901837581							

Els registres de fons serveixen com a suport de la informació de fons de tres tipus de documents bibliogràfics:

- *documents en una sola part* física, per exemple, una partitura, un llibre en un volum, un fitxer informàtic, etc.;
- *documents en més d'una part* publicats en parts físiques separades, per exemple, un conjunt de mapes, una partitura musical i les partícels, una enciclopèdia en deu volums, un equip multimèdia, una col·lecció de manuscrits, etc.;
- *documents en sèrie* publicats en parts successives a intervals regulars o irregulars i que hom pensa continuar indefinidament, per exemple, una revista, un servei d'actualització periòdica d'una publicació en fulls solts, etc.

S'han definit quatre grups de camps de dades de fons per a registrar la informació sobre els documents conservats per una organització:

- llegendes i patrons (camps 853-855),
- enumeració i cronologia (863-865),
- fons textuais (866-868),
- informació del document (876-878).

Dins de cada conjunt s'han definit camps separats per a tres categories de material:

- unitat bibliogràfica bàsica (camps 853, 863, 866, 876),
- material suplementari (854, 864, 867, 877),
- índexs (855, 865, 868, 878).

a) Camps

Els registres MARC 21 estan ordenats en blocs de camps que responen a l'ordre lògic del registre bibliogràfic:

- 00X Informació de control
- 0XX Informació codificada, números estàndard
- 1XX Entrada principal
- 2XX Títols, edició i peu d'impremta
- 3XX Descripció física, etc.
- 4XX Mencions de col·lecció
- 5XX Notes
- 6XX Camps d'accés per matèries
- 7XX Entrades secundàries. Camps d'enllaç
- 8XX Entrades secundàries de col·lecció. Localitzacions i grafies alternatives
- 9XX Reservats per a implementacions locals

La correspondència entre camps de CATMARC i MARC 21 és fàcil d'establir, com podem comprovar en els blocs de camps. Els camps s'identifiquen per etiquetes de tres xifres, i, a continuació, comença el camp amb dos indicadors numèrics seguits dels subcamps, introduïts per un codi alfabètic.

b) Indicadors

Els indicadors van a continuació de les etiquetes dels camps, tret dels camps 001 a 008, que no en tenen. Són sempre dos indicadors numèrics, tot i que

el format preveu que també puguin ser alfabètics. La seva funció és explicar i complementar el significat de les dades del camp, a diferència de CAT-MARC en què la seva funció queda molt limitada. Una de les funcions dels indicadors de MARC 21, segons el valor assignat, és, també, la de generar constants de visualització. Aquestes constants de visualització són termes o frases prescrites en el format generades en forma de nota. Un exemple ben representatiu és el camp 246 (forma variant del títol): el primer indicador del camp controla quan es fa una nota o una entrada secundària de títol i el segon indicador controla la generació d'una nota i la constant de visualització segons el tipus de títol.

Exemple:

```
245 00$aReport and financial accounts for the fifteen months ended 31  
March ... /$cQantas Empire Airways Limited  
246 14$aQantas annual report
```

El primer indicador «1» de 246 prescriu la generació d'una nota i la generació d'un punt d'accés pel títol anotat al \$a. El segon indicador «4» controla la generació d'una nota i la constant de visualització segons el tipus de títol, en aquest cas «Títol a la coberta:». La visualització per als usuaris en l'OPAC seria:

Títol a la coberta: Qantas annual report

c) Subcamps

Els subcamps de MARC 21 poden contenir més d'un element, ja que els subcamps no estan definits en funció d'un estàndard catalogràfic, com passa amb CATMARC –en què es corresponen amb els elements d'ISBD– i, d'aquesta manera, generar la puntuació a partir dels subcamps utilitzats en cada camp. En MARC 21, cal la puntuació, a més de la codificació dels elements per poder-los distingir en les visualitzacions dels registres bibliogràfics. Els codis de subcamp es representen, en les versions electròniques de MARC 21, amb el símbol «\$» seguit d'un caràcter alfabètic o d'un caràcter numèric. Els subcamps numèrics són subcamps de control o d'enllaç:

- \$2 = conté un codi que especifica la font d'un encapçalament o d'un terme
- \$3 = identifica la part del document que es cataloga i a la qual s'aplica el camp
- \$4 = conté un codi que especifica la relació entre un nom i una obra

\$5 = conté el codi de l'organització que guarda una còpia del document i a la qual s'aplica el camp

\$6 = permet enllaçar les representacions d'escriptures diferents de les mateixes dades

\$7 = conté un codi per a indicar característiques especials de l'entrada d'enllaç

\$8 = identifica camps enllaçats i proposa la seqüència en què poden aparèixer

El subcamp \$2 s'aplica en els camps de matèries i classificacions, i el \$3 en els camps de descripció, d'entrades secundàries o de notes. El subcamp \$4 s'aplica en els camps de punts d'accés de nom. Els subcamps \$5, \$6 i \$8 són descrits conjuntament a la secció de subcamps de control de la versió electrònica i són aplicables en la majoria de camps del format. El subcamp \$7 s'aplica en els camps d'entrades d'enllaç.

d) Joc de caràcters de MARC 21

Per al processament informàtic dels registres en MARC 21, cal un joc de caràcters que representi tots els signes gràfics. Els registres MARC 21 es codifiquen amb el joc de caràcters MARC 8 o UCS/Unicode UTF-8, que permet utilitzar escriptures com el xinès, japonès i coreà; és, doncs, més ampli que l'utilitzat per CATMARC.

e) Capçalera

En MARC 21, la informació per al processament del registre es troba a la capçalera i al directori. És el primer camp de tot registre MARC 21 i té 24 posicions (00-23). La capçalera de CATMARC també té 24 posicions i algunes posicions tenen el mateix significat en tots dos formats, mentre que d'altres no tenen equivalent. MARC 21, però, té una gamma més àmplia de valors codificats.

La capçalera de MARC 21 té únicament vuit posicions, en els quals els valors són determinats pel catalogador; la resta de posicions venen definides per defecte pel mateix format o es generen automàticament. És un camp important en els registres bibliogràfics, ja que el codi de la posició 06 (tipus de registre) i, en alguns casos, la seva combinació amb el codi de la posició 07 (nivell bibliogràfic) determina el tipus de material que es catalogarà i que quedarà reflectit en el camp 008.

4 Posicions de la capçalera i els seus valors

Posicions	Contingut
05 Estat del registre	Indica l'estat del registre dins un fitxer. [Codi <i>n</i> per a registres nous o <i>c</i> per a registres corregits]
06 Tipus de registre	Defineix els components del registre. [Codi per al material que es cataloga que prescriu la configuració del camp 008]
07 Nivell bibliogràfic	Indica les diferents classes de registres bibliogràfics. [Codis per a monografies, publicacions seriades i recursos integrants]
08 Tipus de control	Indica si els documents són d'arxiu.
09 Conjunt de caràcters	Identifica el sistema de codificació de caràcters utilitzat en el registre. [Codis per a MARC-8 i UCS/Unicode]
17 Nivell de codificació	Indica el grau de completesa de la informació bibliogràfica. [Codis per a nivell complet, mínim o bàsic]
18 Forma de la catalogació descriptiva	Indica el codi de catalogació que s'utilitza. [Codis per a AACR2, ISBD i altres opcions]
19 Requeriment de registre enllaçat	Indica quan es pot generar una nota sobre un document relacionat a partir d'un camp d'entrada d'enllaç (760-787). [Codis per a registre requerit o no]

La correspondència anterior estaria d'acord amb els grups de recursos, i les seves interrelacions, que proposa AACR2, dividint els recursos bibliogràfics en recursos finits –les monografies en qualsevol suport, ja siguin un llibre o un mapa– i en recursos continus –i, dins d'aquests, en dos grups, un per a publicacions en sèrie i un altre per a recursos integrants, com seria el cas d'un lloc web i les seves actualitzacions. MARC 21 té el codi «i» per als recursos integrants, que CATMARC no té.

La capçalera de MARC 21 conté un mapa del directori a les posicions 20-23, inclou una sèrie d'entrades de dades de longitud fixa, una per a cada camp present en el registre i ordenades de manera ascendent. Cada entrada té 12 posicions de longitud i conté tres parts: l'etiqueta del camp, la longitud del camp i la posició d'inici del camp. La seva funció és similar a la del sumari d'un llibre. La funció del directori és interessant, ja que permet processar únicament els camps desitjats d'un grup de registres, sense haver de tenir en compte la resta de camps.

5 Correspondència de codis entre la posició 06 de la capçalera i el camp 008

CAP/06	008/18-34 (configuració segons el material)
(codis) CAP/06 (tipus de registre)	
codi a material textual (si CAP/07 = a, c, d, m)	Llibres
codi t material textual manuscrit	
codi m fitxers informàtics, recursos electrònics	Fitxers informàtics
codi e material cartogràfic	Mapes
codi f material cartogràfic manuscrit	
codi c música anotada	Música
codi d música manuscrita	
codi i enregistrament sonor no musical	
codi j enregistrament sonor musical	
codi a material textual (si CAP/07 = b, i, o s)	Recursos continus
codi g material projectable	Materials visuals
codi k material gràfic bidimensional no projectable	
codi o equip	
codi r artefactes tridimensionals o objectes reals	
codi p material mixt	Materials mixts

a) Camps variables de control

Són els camps que comencen amb les etiquetes 00 i contenen dades requerides per al control bibliogràfic del registre. Són camps sense indicadors ni codis de subcamp. El camp 001 (número de control) és un camp obligatori i identifica de manera unívoca el registre dins el sistema. Altres camps són el camp 005 (data de l'última operació), indica la data –expressada en la forma *aaaammdd*– i l'hora –expressada en la forma *hhmmss.f*– en què es realitzà la darrera operació. El sistema la genera automàticament i determina la versió més actualitzada d'un registre.

008 - Camp de longitud fixa

Conté quaranta posicions (00-39) que proporcionen informació codificada sobre el registre i sobre aspectes bibliogràfics específics del document que es cataloga, amb finalitats de recuperació i de gestió de les dades. Les posicions 00-17 i 35-39 són comunes per a tots els tipus de materials. La definició de les posicions 18-34 és específica per a cada tipus de material, ja que MARC 21 té vuit configuracions diferents per a llibres, fitxers informàtics, mapes,

música, recursos continus, materials visuals i materials mixts, que es corresponen amb el codi de la capçalera/06 (tipus de registre). És una estructura completament diferent de la de CATMARC, que està pensat per a llibres, principalment.

008 -- Elements de longitud fixa

POSICIONS	CONTINGUT
00-05	Data d'entrada al fitxer
06	Tipus de data de publicació
07-10	Data de publicació 1
11-14	Data de publicació 2
15-17	Lloc de publicació
18-34	Configuració segons el material
35-37	Llengua
38	Registre modificat
39	Font de la catalogació

Configuració segons el material – Llibres

LLIBRES (POSICIONS 18-34)	
POSICIONS	CONTINGUT
18-21	Il·lustracions
22	Destinatari
23	Forma del document
24-27	Naturalesa del contingut
28	Publicació de govern
29	Publicació de congrés
30	Obra d'homenatge
31	Índex
32	Sense definir
33	Forma literària
34	Biografia

Configuració segons el material -- Recursos continus

RECURSOS CONTINUS (POSICIONS 18-34)

POSICIONS	CONTINGUT
18	Periodicitat
19	Regularitat
20	Sense definir
21	Tipus de recurs continu
22	Forma del document original
23	Forma del document
24	Naturalesa de l'obra sencera
25-27	Naturalesa del contingut
28	Publicació de govern
29	Publicació de congrés
30-32	Sense definir
33	Alfabet o escriptura original del títol
34	Convenció d'entrada

Camps de longitud fixa de característiques dels materials addicionals

MARC 21, a més del camp 008, té dos camps addicionals de longitud fixa per expressar les característiques bibliogràfiques de manera codificada. Les dades codificades tenen assignats valors diversos expressats en una cadena de caràcters fixos que s'identifiquen per la seva posició relativa en el camp. Els valors comuns per als codis dels camps de longitud fixa (capçalera, 006, 007 i 008) són:

- blanc** (hexadecimal 20) Sense definir (element no definit)
- n** No aplicable (element no aplicable al document)
- u** Desconegut (el creador del registre no en pot determinar el valor)
- z** Altres (un valor altre que els definits per a l'element)
- |** (hexadecimal 7C) Caràcter de farciment (el creador del registre ha decidit no proporcionar cap informació) El caràcter de farciment no es pot utilitzar a la capçalera.

Camp 006: conté 18 posicions (00-17) que proporcionen informació codificada sobre aspectes especials del document que es cataloga i que no es poden codificar al camp 008; s'utilitza en els casos en què el document té característiques diverses; també s'utilitza per a anotar els aspectes seriat

codificats de publicacions en sèrie no textuals. És a dir, actua com una etiqueta 008 addicional. Un document amb material d'acompanyament en seria un exemple, com ara un mapa publicat conjuntament amb una guia turística.

Camp 007: camp que inclou informació especial en forma codificada sobre les característiques físiques; la informació pot representar el document sencer o parts d'un document, com ara el material d'acompanyament. Els elements del camp 007 es defineixen per la seva posició, i el nombre de posicions depèn del codi contingut a 007/00.

b) Camps variables de dades

Són els camps en què s'organitza un registre MARC 21 i s'ordenen en els blocs que ja hem esmentat anteriorment. Els camps més freqüents del format bibliogràfic són:

0XX - CAMPS DE NÚMEROS DE CONTROL I DADES DE CATALOGACIÓ

020 - ISBN (International Standard Book Number) (R)

022 - ISSN (International Standard Serial Number) (R)

040 - Font de la catalogació (NR)

2XX i 3XX - CAMPS DE DESCRIPCIÓ BIBLIOGRÀFICA

245 - Menció de títol (NR)

250 - Menció d'edició (NR)

260 - Publicació, distribució, etc. (peu d'impremta) (R)

300 - Descripció física (R)

4XX - CAMPS DE MENCIO DE COL·LECCIÓ

440 - Menció de col·lecció/Entrada secundària -- Títol (R)

490 - Menció de col·lecció (R)

5XX - CAMPS DE NOTES

500 - Nota general (R)

501 - Nota «amb» (R)

502 - Nota de tesi (R)

504 - Nota de bibliografia, etc. (R)

505 - Nota de contingut formatada (R)

520 - Sumari, etc. (R)

- 521 - Nota de destinatari (R)
- 525 - Nota de suplement (R)
- 538 - Nota dels detalls del sistema (R)
- 546 - Nota de llengua (R)
- 586 - Nota de premis (R)
- 59X - Notes locals (R)

PUNTS D'ACCÉS - CAMPS 1XX, 24X, 6XX, 7XX, 8XX

- 100 - Entrada principal--Nom personal (R)
- 110 - Entrada principal--Nom d'entitat (R)
- 111- Entrada principal--Nom de congrés (R)
- 130 - Entrada principal--Títol uniforme
- 240 - Títol uniforme (NR)
- 246 - Forma variant del títol (R)
- 247 - Títol anterior o variacions del títol (R)

ENTRADES SECUNDÀRIES DE MATÈRIA DE NOM, TÍTOL (R)

- 650 - Entrada secundària de matèria--Terme temàtic (R)
- 651 - Entrada secundària de matèria--Nom de lloc (R)
- 655 - Terme d'indexació--Gènere/forma (R)
- 7XX - Entrades secundàries de nom, títol (R)
- 8XX - Entrades secundàries de col·lecció (R)
- 720 - Entrada secundària--Nom no controlat (R)
- 740 - Entrada secundària--Títol analític/relacionat no controlat (R)

c) Camps MARC 21 addicionals

El bloc de camps locals 9XX va acompanyat d'altres camps locals especificats en el format, les etiquetes 09X (signatura topogràfica local), la 59X (notes locals) i les 69X (llistes d'encapçalaments de matèria locals). La xifra 9 utilitzada en MARC 21 denota, en general, una aplicació local.

Els camps 76X-78X són els camps d'enllaç que especifiquen relacions bibliogràfiques entre el recurs descrit i el document relacionat existents al catàleg. Estan dissenyades per generar una nota basada en l'ús dels indicadors i per proporcionar un enllaç entre registres en les bases de dades automatitzades.

760	Entrada de col·lecció principal
762	Entrada de subcol·lecció
765	Entrada de llengua original
767	Entrada de traducció
770	Entrada de suplement/número especial
772	Entrada de publicació principal
773	Entrada de document font
774	Entrada d'unitat constituent
775	Entrada d'una altra d'edició
773	Entrada de document font
776	Entrada secundària de forma física
777	Entrada de «publicat amb»
780	Entrada anterior
785	Entrada posterior
786	Entrada de font de les dades
787	Entrada de relació no especificada

Les etiquetes d'enllaç més utilitzades en els catàlegs són la 773 (entrada de document font), la 776 (entrada secundària de forma física), la 780 (entrada anterior) i la 785 (entrada posterior). La primera és coneguda pels usuaris de CATMARC, ja que s'ha utilitzat per al tradicional buidat de revistes, i així és també en MARC 21. Les altres s'empren, principalment, en recursos continus. La 776 s'utilitza per a una altra forma física, com és el cas d'una versió electrònica que enllaça amb la versió en paper. La 780 i la 785 enllacen amb els títols anteriors i posteriors, quan hi ha un canvi de títol que genera un registre nou.

Els camps 85X de localitzacions de MARC 21 no tenen equivalent en CATMARC. El camp 850 (institució que té els fons) conté el codi de l'organització que té el document, i el camp 852 (localització) conté informació de com localitzar el document que té una organització. Finalment, el camp 856 (localització i accés electrònic) —que ja havia estat adoptat d'ençà la publicació de les *Pautes per a l'ús del camp 856*— permet la localització i accés a un recurs electrònic.

A continuació, afegim una petita llista de publicacions i adreces relacionades amb el format, que poden ajudar a la seva aplicació.

6 PUBLICACIONS RELACIONADES AMB EL FORMAT MARC 21

Texts base, versions impreses

MARC 21 format for authority data: including guidelines for content designation. Prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress; in cooperation with Standards and Support, National Library of Canada. 2004 ed. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2004- .

MARC 21 format for bibliographic data: including guidelines for content designation. Prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress, in cooperation with Standards and Support, National Library of Canada. 2004 ed. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2004- .

MARC 21 format for classification data: including guidelines for content designation. Prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress in cooperation with Standards and Support, National Library of Canada. 2004 ed. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2004- .

Traduccions al català de MARC 21, versions concises electròniques

Format MARC 21 concís per a dades bibliogràfiques. Edició concisa 2004. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2004. <<http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/marc21b/bsumari.htm>> [Consulta: 27/03/2006].

Format MARC 21 concís per a dades d'autoritat. Edició concisa 2004. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2004. <<http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/marc21a/asumari.htm>> [Consulta: 27/03/2006].

Format MARC 21 concís per a dades de fons. Edició concisa 2004. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2001. <<http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/marc21f/fsumari.htm>> [Consulta: 27/03/2006].

Pautes per a l'ús del camp 856. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2000. <<http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/marc21/856.htm>> [Consulta: 27/03/2006].

Tipus de cronologia i d'enumeració amb patrons de codis. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2001- . <http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/marc21/crono_patro.htm> [Consulta: 27/03/2006].

Documents web relatius a la codificació dels camps fixos

Guidelines for coding electronic resources in leader/06. Revised December 2003. <<http://www.loc.gov/marc/ldr06guide.html>> [Consulta: 28/03/2006].

Guidelines for distinguishing cartographic materials on computer file carriers from other materials on computer file carriers. <<http://www.loc.gov/marc/cfmap.html>> [Consulta: 28/03/2006].

MARC 21 coded data: relationship of fields 006, 007, and 008. <<http://www.loc.gov/marc/formatintegration.html>> [Consulta: 28/03/2006].

Use of fixed fields 006/007/008 and leader codes in CONSER records. <<http://www.loc.gov/acq/conser/ffuse.html>> [Consulta: 28/03/2006].

Programes de catalogació cooperativa

BIBCO Monographic Bibliographic Record Program of the PCC. <<http://www.loc.gov/catdir/pcc/bibco/bibco.html>> [Consulta: 28/03/2006].

CONSER Cooperative Online Serials. <<http://www.loc.gov/acq/conser/>> [Consulta: 28/03/2006].

The Library of Congress Program for Cooperative Cataloging (PCC). <<http://www.loc.gov/catdir/pcc/>> [Consulta: 28/03/2006].

NACO Name Authority Cooperative Program of the PCC. <<http://www.loc.gov/catdir/pcc/naco/nacopara.html>> [Consulta: 28/03/2006].

SACO Subject Authority Cooperative Program of the PCC. <<http://www.loc.gov/catdir/pcc/saco/saco.html>> [Consulta: 28/03/2006].

Adreces de referència

MARC Standards. Library of Congress. <<http://www.loc.gov/marc/>>.

Oficina MARC. Biblioteca de Catalunya. <<http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/oficinamarc.php>>.